

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5014/2541

นาย ไต รรงค์ กลิ่น เฟื่องโจทก์ นาย สุเทพ นพ วงศ์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 291, ป.พ.พ. มาตรา 425, ป.พ.พ. มาตรา 427, ป.วิ.พ. มาตรา 87

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยที่ 2 นำรถยนต์โดยสารคันเกิดเหตุเข้าร่วมกิจการเดินรถกับจำเลยที่ 3 โดยจำเลยที่ 3 ได้รับผลประโยชน์เป็นเงิน และจำเลยที่ 2 ยอมให้จำเลยที่ 3 นำรถยนต์โดยสารคันเกิดเหตุไปทำสัญญาประกันภัยไว้กับจำเลยที่ 4 กับยอมให้จำเลยที่ 3 พาสีตัวถังตราของจำเลยที่ 3 หมายเลขประจำรถชื่อเส้นทางก่อนส่งมอบรถให้ ถือได้ว่าจำเลยที่ 2 และที่ 3 ประกอบกิจการรับขนคนโดยสารร่วมกันในลักษณะที่แบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้น เมื่อจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 ได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ในทางการที่จ้างของ จำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 จึงต้องรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 2 ในผล แห่งละเมิดของจำเลยที่ 1 ด้วย เอกสารที่แสดงให้เห็นถึงข้อตกลงระหว่างจำเลยที่ 2 และที่ 3 ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยที่ 2 และที่ 3 ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญ แม้จำเลยที่ 3 จะไม่ประสงค์จะอ้างและไม่ยอมเสียค่าอ้าง ทำให้ไม่สามารถรับฟังเป็นพยานเอกสารของจำเลยที่ 3 ได้ และเมื่อจำเลยที่ 3 ยื่นเอกสารดังกล่าวเข้าสู่สำนวนแล้ว แต่จำเลยที่ 3 เห็นว่าข้อความในเอกสารจะเป็นโทษแก่ฝ่ายตนเอง จึงกลับใจไม่เสียค่าอ้างเอกสารเพื่อไม่ให้ศาลรับฟังข้อความในเอกสารนั้นก็ตาม แต่เมื่อศาลจำต้องใช้เอกสารนั้นวินิจฉัยประเด็นสำคัญแห่งคดีเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลย่อมมีอำนาจรับฟังเอกสารนั้นได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ ภริยา และเด็กชายจิราวัฒน์ แซ่ตั้งได้นำรถยนต์โดยสารปรับอากาศคันเกิดเหตุมีจำเลยที่ 1 เป็นพนักงานขับรถไปในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 2 และที่ 3 โดยจำเลยที่ 2 ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์โดยสารคันดังกล่าวได้นำเข้าร่วมในกิจการรับส่งผู้โดยสารกับจำเลยที่ 3 โดยจำเลยที่ 3 เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งจากทางราชการ และจำเลยที่ 2 และที่ 3 ได้ร่วมกันเดินรถรับส่งผู้โดยสารระหว่างจังหวัด มีจำเลยที่ 4 เป็นผู้รับประกันภัยผู้โดยสาร จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์โดยสารคันดังกล่าวด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นจำเลยที่ 1 จักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์แต่จำเลยที่ 1 ไม่ใช้ให้เพียงพอ ทำให้รถยนต์โดยสารเสียหลักสายไปมาพุ่งเข้าชนหลักกิโลเมตรข้างทาง แล้วพุ่งเข้าชนกับต้นไม้ข้างทางขาด รถยนต์โดยสารหมุนไปชนติดอยู่กับต้นไม้อีกต้นหนึ่งมีผู้โดยสารเสียชีวิต 11 คน ได้รับบาดเจ็บ 40 คน โจทก์ได้รับบาดเจ็บสาหัส บาดเจ็บที่ศีรษะ มีเลือดออกในสมองเนื่องจากการกระทบกระเทือนใช้แขน ขาขวาไม่ได้ ใช้ภาษาและพูดได้ไม่เหมือนเดิม ได้เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล โจทก์ขอคิดค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหายอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น 736,711 บาทพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสี่ต้องร่วมกันรับผิดชอบใช้ให้แก่โจทก์ โจทก์ได้ทวงถามจำเลยทั้งสี่แล้ว แต่จำเลยทั้งสี่เพิกเฉยขอให้บังคับจำเลยทั้งสี่ร่วมกันชำระเงินจำนวน 736,711 บาท แก่โจทก์พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นจำเลยที่ 1 และที่ 2 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาจำเลยที่ 3 ให้การว่า จำเลยที่ 3 มิได้มีนิติสัมพันธ์อย่างใดกับจำเลยที่ 1 และที่ 2 จำเลยที่ 1 มิได้เป็น

ลูกจ้างหรือตัวแทนของจำเลยที่ 3 จำเลยที่ 1 ไม่ได้ประมาทเลินเล่อขอให้ยกฟ้องจำเลยที่ 4 ให้การต่อสู้คดี ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ร่วมกันชำระเงินจำนวน 644,001 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ ให้จำเลยที่ 4 ร่วมรับผิดชอบด้วยจำนวน 77,290 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นจำเลยที่ 3 อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนจำเลยที่ 3 ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่าจำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 มีหน้าที่ขั้บรณนตโดยสารคั่นหมายเลขทะเบียน 10-3084 ขอนแก่น ซึ่งจำเลยที่ 2 นำรถคันนี้ไปเข้าร่วมในกิจการรับส่งผู้โดยสารกับจำเลยที่ 3 โดยจำเลยที่ 3 เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบการขนส่งจากทางราชการ ต่อมาตามวันเวลาที่เกิดเหตุ จำเลยที่ 1 ได้ขั้บรณนตโดยสารดังกล่าวด้วยความประมาทเลินเล่อขั้บรถด้วยความเร็วสูงในเวลากลางคืนขณะที่ฝนตกถนนลื่น ทำให้รถชนคันโดยสารเสียหลักสายไปมาพุ่งเข้าชนหลักกิโลเมตรข้างทาง แล้วพุ่งเข้าชนต้นไม้ข้างทาง เป็นเหตุให้ผู้โดยสารเสียชีวิต 11 คน บาดเจ็บ 40 คนรวมทั้งโจทก์ด้วยคดีมีปัญหาจะต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 3 ประเด็นแรกว่า จำเลยที่ 1 เป็นลูกจ้างหรือตัวแทนของจำเลยที่ 3 กระทำการในทางการที่จ้างของจำเลยที่ 3 หรือไม่ เห็นว่า จำเลยที่ 2 นำรถคันเกิดเหตุเข้าร่วมกิจการเดินรถกับจำเลยที่ 3 โดยจำเลยที่ 3 ได้รับผลประโยชน์เป็นเงินเท่ากับค่าโดยสารที่เก็บจากผู้โดยสารในอัตราหนึ่งต่อหนึ่งเที่ยว ส่วนเงินค่าโดยสารที่เก็บได้จากผู้โดยสารทั้งหมดเมื่อหักค่าบริการออกแล้วให้ผู้ให้สัญญาส่งมอบให้แก่ผู้รับสัญญาต่อไป ปรากฏตามสำเนาสัญญาารร่วมเอกสารหมาย ล.1 ข้อ 6 และยอมให้จำเลยที่ 3 นำรถคันเกิดเหตุไปทำสัญญาประกันภัยไว้กับจำเลยที่ 4 กับยอมให้จำเลยที่ 3 พ่นสีตัวถังตราของจำเลยที่ 3 หมายเลขประจำรถชื่อเส้นทางก่อนส่งมอบรถให้ดังปรากฏตามเอกสารหมาย ล.1 ข้อ 5 วรรคท้าย และข้อ 15 อันถือได้ว่าจำเลยที่ 2 และที่ 3 ประกอบกิจการรับขนคนโดยสารร่วมกันในลักษณะที่แบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกันดังนั้น เมื่อจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นลูกจ้างของจำเลยที่ 2 ได้กระทำละเมิดต่อโจทก์ในทางการที่จ้างของบริษัทดังกล่าว จำเลยที่ 3 จึงต้องรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 2 ในผลแห่งละเมิดของจำเลยที่ 1 ด้วยประเด็นที่สอง จำเลยที่ 3 ฎีกาว่าเอกสารหมาย ล.1 ไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ เพราะจำเลยที่ 3 ไม่ติดใจที่จะใช้เอกสารดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานนั้น เห็นว่า เอกสารหมาย ล.1 เป็นเอกสารที่แสดงให้เห็นถึงข้อตกลงระหว่างจำเลยที่ 2 และที่ 3 ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นอย่างไร เอกสารดังกล่าวจึงเป็นเอกสารสำคัญ ดังนั้น แม้จำเลยที่ 3 จะไม่ประสงค์จะอ้างและไม่ยอมเสียค่าอ้าง ทำให้ไม่สามารถรับฟังเป็นพยานเอกสารของจำเลยที่ 3 ได้ แต่ตามพฤติการณ์แห่งคดีเมื่อจำเลยที่ 3 ยื่นเอกสารดังกล่าวเข้าสู่สำนวนแล้ว เห็นว่าข้อความในเอกสารจะเป็นโทษแก่ฝ่ายตนเอง จึงกลับใจไม่เสียค่าอ้างเอกสาร เพื่อไม่ให้ศาลรับฟังข้อความในเอกสารนั้น ซึ่งจำต้องใช้วินิจฉัยประเด็นสำคัญแห่งคดี ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมศาลจึงมีอำนาจรับฟังเอกสารหมาย ล.1 ได้พิพากษายืน

องค์คณะ

เรื่องฎุหิธิ ศรีวรธนะ · สันติ ทักราล · ณรงค์ศักดิ์ วิจิตรสาระวงค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5014/2541>